

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2017r.

Sąd Rejonowy Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu Wydział II Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Wilk-Klapczyńska

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2017r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą we W.

przeciwko dłużnikowi I. E.

o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego wierzyciela

w przedmiocie skargi wnioskodawcy z dnia 15 września 2017r. na postanowienie Referendarza Sądowego z dnia 29 sierpnia 2017 r. w sprawie II Co 2446/17

postanawia:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

SSR Agnieszka Wilk-Klapczyńska

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 sierpnia 2017r. Referendarz sądowy Sądu Rejonowego Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu oddalił wniosek (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą we W.

o nadanie na swoją rzecz klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym - jako następcy prawnemu po (...) Sp. z o.o. Sp. jawnej z siedzibą w W. oraz (...) Sp. z o.o. Spółki komandytowo-akcyjnej z siedzibą w W..

W uzasadnieniu ww. orzeczenia, Referendarz sądowy wskazał iż wierzyciel nie zdołał wykazać w należyty sposób, że nabył uprawnienie względem dłużnika. Co prawda przedłożył, spełniający wymogi art. 788 § 1 k.p.c., dokument prywatny z podpisami notarialnie poświadczonymi w postaci umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 5 maja 2016r., jednak z jej treści wynikało, iż przejście wierzytelności na Nabywcę nastąpi w dniu zawarcia umowy, pod warunkiem uiszczenia przez kupującego całości ceny sprzedaży (§ 5 ust. 1 umowy). Wykazanie tego warunku winno nastąpić w formie wskazanej w treści art. 788 kpc, czego wierzyciel nie uczynił. Przedłożony przez wierzyciela elektroniczny wydruk potwierdzenia operacji bankowej nie spełnia wymogów wskazanych w treści art. 788 kpc.

W dniu 15 września 2017r. wierzyciel wniósł skargę na powyższe rozstrzygnięcie, domagając się uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania Referendarzowi sprawy do ponownego rozpoznania celem nadania klauzuli wykonalności oraz zasądzenie kosztów postępowania skargowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Skarżący zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu naruszenie art. 788 § 1 k.p.c. poprzez jego wykładnię i mylne uznanie, iż wnioskodawca nie wykazał przejścia wierzytelności objętej przedmiotowym tytułem egzekucyjnym na swoją rzecz, albowiem wnioskodawca przedłożył potwierdzenie dokonania przelewu (wypełnienie

warunku zawieszającego), który to dokument zgodnie z art. 7 ust. 1 i 2 Ustawy prawo bankowe jest dokumentem elektronicznym i nie wymaga stempla ani podpisu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje :

Zgodnie z art. 767^{3a} k.p.c. skarga na postanowienie referendarza sądowego przysługuje w przypadkach, w których na postanowienie sądu przysługuje zażalenie. Wniesienie skargi nie powoduje utraty mocy przez zaskarżone postanowienie referendarza sądowego. Sąd rozpoznaje skargę w składzie jednego sędziego, jako sąd drugiej instancji, stosując odpowiednio przepisy o zażaleniu. Rozpoznając skargę, sąd wydaje postanowienie, w którym zaskarżone postanowienie referendarza sądowego utrzymuje w mocy albo je zmienia.

Skarga na postanowienie Referendarza nie zasługiwała na uwzględnienie, a Sąd w całości podziela ustalenia faktyczne i oraz rozważania prawne przytoczone przez Referendarza w zaskarżonym postanowieniu.

W myśl art. 788 § 1 k.p.c. jeżeli uprawnienie lub obowiązek po powstaniu tytułu egzekucyjnego lub w toku sprawy przed wydaniem tytułu przeszły na inną osobę, sąd nada klauzulę wykonalności na rzecz lub przeciwko tej osobie, gdy przejście to będzie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym. Należy przyjąć, że pojęcie „przejścia uprawnienia lub obowiązku” występuje w tym przepisie z znaczeniu materialnoprawnej zmiany podmiotu roszczenia stwierdzonego w tytule egzekucyjnym (por. F. Zedler, Glosa do uchwały SN z dnia 7 lutego 1997 r., III CZP 125/96, OSP 1997/12, poz. 225, s. 613). Należy także pamiętać, iż postępowanie związane z nadaniem klauzuli wykonalności z zaznaczeniem przejścia uprawnień na rzecz następcy prawnego ma bardzo sformalizowany charakter i wymaga posługiwania się odpowiednimi dokumentami. Ponadto sprawa zostaje rozpoznana bez udziału dłużnika na posiedzeniu niejawnym i w związku z tym należy dochować wszelkiej staranności, aby wykazać następstwo prawne. W przeciwnym razie zachodziłoby niebezpieczeństwo dowolnego sposobu wskazywania przez wierzyciela osoby dłużnika i uzyskiwania klauzuli wykonalności bez jakiegokolwiek kontroli.

Stosownie do treści cytowanego przepisu przesłanką uzyskania klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego wierzyciela jest wykazanie przejścia praw lub obowiązków za pomocą dokumentu urzędowego lub prywatnego z podpisem urzędowo poświadczonym. Odnosząc powyższe do okoliczności rozpoznawanej sprawy należało dojść do przekonania, iż zaskarżone postanowienie jest prawidłowe, zaś Referendarz sądowy słusznie stwierdził, że nie wszystkie dokumenty przedłożone przez wnioskodawcę spełniały wymagania art. 788 k.p.c. Należy bowiem uwzględnić pogląd, zgodnie z którym wszystkie elementy potrzebne do stwierdzenia, że przelew wierzytelności doszedł do skutku, powinny być wykazane za pomocą środków dowodowych określonych w art. 788 § 1 k.p.c. (por. uwagi w uzasadnieniu do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2009 r., III CZP 5/09, Lex nr 486175). Przedłożony przez wnioskodawcę dokument – potwierdzenie dokonania przelewu nie spełniał wymogów formalnych z art. 788 kpc który określa przesłanki uwzględnienia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności we wskazanym trybie, choć dla innych celów, wskazanych w treści cytowanych przez skarżącego przepisów, może być on wystarczający.

Należy przy tym odróżnić kwestię możliwości powoływania się na określone dowody w postępowaniu cywilnym od materialnoprawnej skuteczności czynności prawnej ze względu na wymagania co do jej formy. Ustalenie, że wierzyciel nie wykazał w postępowaniu cywilnym określonej okoliczności zgodnie z regułami obowiązującymi w tym postępowaniu, nie wyklucza istnienia tej okoliczności, a tym samym pełnej skuteczności czynności na gruncie prawa materialnego i w obrocie cywilnoprawnym.

W przedmiotowej sprawie wnioskodawca nie wykazał przejścia wierzytelności objętej tytułem egzekucyjnym wymienionym we wniosku. Załączona wraz z wnioskiem umowa cesji z dnia 5 maja 2016r. zawierała w swojej treści warunek zawieszający (§ 5.1 umowy), uzależniający fakt przejścia przedmiotowej wierzytelności od zapłaty przez kupującego na rzecz Zbywcy całości ceny nabycia. Skarżący na tą okoliczność przedstawił potwierdzenie dokonania przelewu, jednakże dokument ten nie spełniał wymogów wskazanych w art. 788 kpc. Niewątpliwie, w przypadku zastrzeżenia warunku, wykazanie jego ziszczenia się, wymagało przedstawienia dowodu w formie przewidzianej

w art. 788 § 1 k.p.c. Wymóg formy odnosi się bowiem do wszystkich dokumentów potwierdzających przejście uprawnienia stwierdzonego tytułem egzekucyjnym (por. postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 24 czerwca 2016r. w sprawie o sygn. akt XV Cz 358/16 oraz z dnia 3 września 2013r., wydane w sprawie o sygn. akt XV Cz 623/13). Zapłata ceny jest zdarzeniem przyszłym i niepewnym w rozumieniu art. 89 kc. Nie ma wątpliwości, iż gdyby zapłata ceny nie nastąpiła, nie doszłoby do skutku w postaci przelewu wierzytelności, a tym samym nie doszłoby do skutecznego nabycia wierzytelności. Zapłata ceny stanowiła zatem warunek konieczny przejścia wierzytelności, czyli była okolicznością mieszczącą się w zakresie zastosowania art. 788 kpc (z uzasadnienia postanowienia Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 10 stycznia 2014r. sprawa XV Cz 1970/13).

Przedstawiony przez wierzyciela wydruk – potwierdzenie wykonanej operacji w toczącym się postępowaniu mógł zostać potraktowany jedynie jako dokument prywatny w zwykłej formie pisemnej w rozumieniu art. 245 kpc. Przyjmuje się, że dowód ten oczywiście może stanowić podstawę ustaleń faktycznych i wyrokowania w sprawie, ale jego materialna moc zależy od jego treści merytorycznej, a o tym rozstrzyga sąd według ogólnych zasad oceny dowodów - art. 233 § 1 k.p.c. (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku - I Wydział Cywilny z dnia 25 lutego 2015 r. o sygn. I ACa 824/14). Ma to jednak zastosowanie głównie w postępowaniach rozpoznawczych. To, że dokument ten jest wystarczającym w obrocie bankowym, nie oznacza, iż spełnia on wymogi stawiane przez przepisy odrębne. Przepis natomiast art. 788 § 1 k.p.c. oparty jest natomiast na tzw. legalnej teorii dowodów, która oznacza iż przejście in casu uprawnienia może być wykazane wyłącznie dokumentem urzędowym albo prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym. Dowodzenie tej okoliczności innymi dowodami jest bezskuteczne (por. postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 20 grudnia 2016r. o sygn. akt XV Cz 1877/16, postanowienie SO w Poznaniu z dnia 27 lutego 2017r. w sprawie XV Cz 2272/16).

W tym stanie rzeczy w oparciu o art. 767^{3a} k.p.c., Sąd postanowił utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Referendarza Sądowego z dnia 29 sierpnia 2017r.

SSR Agnieszka Wilk-Klapczyńska